

tekstu: Centar za obuku spasilaca) koji se organizuje pri JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo koji funkcionalno i prostorno zadovoljava uslove neophodne za realizaciju kursa spasilaca.

Član 2.

(Značaj Programa)

- (1) Rad Službe spasavanja na vodi je od neprocenjive važnosti za preveniranje opasnosti i uvođenje odgovornosti prema kupcima radi sprječavanja nesreća i povreda prilikom boravka u vodi.
- (2) Program obuhvata i edukaciju djece predškolskog, osnovnoškolskog kao i srednjoškolskog uzrasta u sklopu različitih projekata koje mogu voditi spasilačke službe pod motom: "Kupajmo se bezbjedno" i "Onaj koji spasi život jednog čovjeka isto kao da je spasio čitav svijet".
- (3) Obuka spasilaca, i organizacija spasilačke službe, je efikasan način kojim se povećava stepen bezbjednosti na uređenim plažama i kupalištima.

POGLAVLJE II. OBUKA I OSPOSOBLJAVANJE, SADRŽAJ I NAČIN POLAGANJA ISPITA ZA SPASIOCA

Odjeljak A. Prijava za obuku i osposobljavanje za polaganje ispita

Član 3.

(Podnošenje Prijave)

- (1) Prijavu za polaganje ispita za spasioca, mogu podnijeti fizička lica nakon raspisivanja javnog poziva, koji raspisuje Centar za obuku spasilaca.
- (2) Polaganje ispita se može organizovati, bez raspisivanja javnog poziva, po prijemu najmanje 10 prijava.
- (3) Obrazac Prijave će biti dostupan na web. stranici JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo (www.bazen.ba).
- (4) Uz prijavu za polaganje ispita, podnosilac prilaže (originalne ili ovjerene kopije) slijedeće dokumentacije:
  - a) Diplom o završenoj školi (minimum SSS)
  - b) Izvod iz matične knjige rođenih (minimum 18 godina)
  - c) Uvjerenje o psihičko - fizičkoj sposobnosti (ljekarsko uvjerenje);
  - d) Dokaz o izvršenoj uplati troškova za obuku i osposobljavanje za spasioca.
- (5) Uvjerenje o psihičko - fizičkoj sposobnosti (ljekarsko uvjerenje) ne može biti starije od 6 mjeseci, i na istom je obavezno naznačiti da je kandidat sposoban da prođe obuku i osposobljavanje za polaganje ispita za spasioca. Uvjerenje o psihičko - fizičkoj sposobnosti (ljekarsko uvjerenje) će biti priznato ako je izdato od za to ovlaštene zdravstvene javne ustanove.
- (6) U slučaju dostavljanja nepotpune prijave za polaganje ispita, Centar za obuku spasilaca će pismenim putem pozvati kandidata da dopuni prijavu.

Član 4.

(Prethodna provjera sposobnosti)

- (1) Obuku i osposobljavanje, kao predušlov za polaganje ispita za sticanje zvanja spasioca, mogu proći fizička lica koja su dužna prethodno pristupiti provjeri plivačkih sposobnosti, koja se obavlja po slijedećim kriterijima:
  - a) Plivanje 50 m za 50 s i bolje...
  - b) Ronjenje na dah 20 m i bolje...
  - c) Plivanje 300 m za 6 min i 20 sec i bolje...
- (2) Ako ne zadovolji propisane kriterije kandidat ima istog dana pravo na još jedan pokušaj. U slučaju, da ni nakon drugog pokušaja, kandidat ne zadovolji propisane kriterije ne može pristupiti daljnjoj obuci.

Član 5.

(Troškovi polaganja ispita)

- (1) Troškove polaganja ispita snosi:
  - a) Lično kandidat,
  - b) Pravno lice, državni organ ili druga institucija za kandidate koje uputi na obuku.
- (2) Troškove obuke iz stava (1) ovog člana Utvrđuje Centar za obuku spasilaca uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva finansija Kantona Sarajevo.
- (3) Troškovi obuke će se uplaćivati na račun JP Olimpijski bazen Otoka sa naznakom "Troškovi polaganja ispita za spasioce na vodi".

Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo

U skladu sa članom 39. stav 1. Pravilnika o sigurnosti na uređenim kupalištima ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 28/17) i Rješenja o davanju ovlaštenja broj 12-05-28926/17 od 24.10.2017. godine, ministar kulture i sporta donosi

PROGRAM

OBUKE I OSPOSOBLJAVANJA SPASILACA NA UREĐENIM KUPALIŠTIMA

POGLAVLJE I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Sadržina Programa)

- (1) Programom uređuje se obuka i osposobljavanje spasilaca, instruktora i voditelja spasilačkih timova, način polaganja ispita, sastav i izbor članova komisije za polaganje ispita, sadržaj uvjerenja o položenom ispitu, postupak izdavanja legitimacije za spasioca, vođenje evidencije o izdatim uvjerenjima i legitimacijama spasiocima na vodi i obnova legitimacije.
- (2) Program će se provoditi u Centru za obuku i osposobljavanje spasilaca, instruktora i voditelja spasilačkih timova (u daljem

Član 6.

(Plan obuke za spasioce iz vode)

- (1) Obuka i osposobljavanje za spasioce na vodi se realizira u Centru za obuku spasilaca (Praktični dio), a teoretski dio na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja u Sarajevu i u prostorijama Cvenog krsta/križa FBiH, koji su dužni sačiniti plan obuke za spasioce.
- (2) Izuzetno, od stava (1) ovog Programa, obuka i osposobljavanje kandidata, se može organizovati i na drugim odgovarajućim mjestima, prema broju kandidata i drugim specifičnim potrebama procesa teoretske i praktične obuke.
- (3) Planom obuke i osposobljavanja za spasioce na vodi utvrđuju se:
  - a) zadaci koje će polaznik obuke obavljati kao spasilac;
  - b) vrijeme za proučavanje propisa koji se odnose na oblast spašavanja iz vode;
  - c) vrijeme za teoretsku nastavu;
  - d) završni ispit.
- (4) Plan i program obuke i osposobljavanja spasilaca na vodi utvrđuju se u koordinaciji Centra za obuku spasilaca, Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Sarajevo i Crvenog krsta/križa FBiH, a usklađeni su sa ILS-inim programom obuke spasilaca na vodi. Plan i program obuke se sastoji od 57 časova praktično - teoretske nastave.
- (5) Prije početka obuke, lice koje prolazi obuku i osposobljavanje upoznaje se sa planom obuke za spasioce i Programom za polaganje ispita.

Odjeljak B. Komisija za polaganje ispita

Član 7.

(Imenovanje Komisije)

- (1) Ispit za spasioce na vodi se polaže pred ispitnom komisijom koju obrazuje Centar za obuku spasilaca na vodi, u suradnji sa Crvenim krstom/križem FBiH i Fakultetom sporta i tjelesnog odgoja, Sarajevo.
- (2) U Komisiju za polaganje ispita imenuju se:
  - a) predstavnik Centra za obuku spasilaca na vodi - Javno preduzeće "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo,
  - b) predstavnik Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja, Sarajevo,
  - c) predstavnik Crvenog krsta/križa FBiH,
  - d) voditelj spasioca,
  - e) predstavnik JP "Olimpijski bazen Otoka",
- (3) Sekretar komisije imenuje se iz reda zaposlenih u JP "Olimpijski bazen Otoka" i obavlja sve administrativne poslove potrebne za rad komisije.

Odjeljak C. Način polaganja ispita

Član 8.

(Polaganje ispita)

- (1) Polaganju ispita mogu pristupiti kandidati koji su uredno pohađali praktično - teoretsku nastavu, o čemu će komisija voditi evidenciju.
- (2) Završni ispit se sastoji od više testova koji se sprovode korištenjem slijedećih metoda:
  - a) Opservacijom (ličnom, video zapis);
  - b) Usmenim ispitivanjem;
  - c) Pisanim ispitivanjem (kratki odgovori, više izbora);
  - d) Simulacijom različitih scenarija spasavanja.
- (3) Teoretski dio ispita polaže se u prostorijama Centra za obuku spasilaca, prostorijama Crvenog krsta/križa FBiH i Fakulteta sporta ili po potrebi na drugom odgovarajućem mjestu.
- (4) Praktični dio ispita polaže se u prostorijama Centra za obuku spasilaca, Crvenog krsta/križa FBiH ili na nekom drugom poligonu ako potrebe isto iziskuju.
- (5) Centar će za potrebe realizacije kursa za spasioce organizovati spasilački punkt i izvršiti nabavku potrebne spasilačke opreme.
- (6) Centar za obuku spasilaca na vodi će izraditi radnu bilježnicu. Centar je u obavezi za svakog polaznika kursa obezbijediti radnu bilježnicu.
- (7) Konačan uspjeh kandidata komisija utvrđuje nakon položenog pismenog, usmenog i praktičnog dijela ispita.
- (8) Kandidat je položio ispit ukoliko je položio sva tri dijela ispita.
- (9) Uspjeh kandidata na ispitu za spasioce ocjenjuje se ocjenom "položio ispit" ili "nije položio ispit".
- (10) Po završetku ispita, predsjednik komisije, u prisustvu članova komisije, saopštava kandidatu rezultate ispita. Rezultat ispita se konstatuje u registracijskom dnevniku.

- (11) Zapisnik se vodi u registracijskom dnevniku - završni izvještaj o polaganju ispita, i potpisuju ga predsjednik, članovi komisije i sekretar komisije.

POGLAVLJE III. NAČIN VOĐENJA EVIDENCIJE, IZDAVANJE UVJERENJA I LEGITIMACIJA, PROVJERA ZNANJA I PLAN I PROGRAM OBUKE

Odjeljak A. Način vođenja evidencije, izdavanja uvjerenja i legitimacije

Član 9.

(Vođenje evidencije)

- (1) Centar za obuku spasilaca dužan je da vodi registracijski dnevnik za sve upisane kandidate u pisanoj i/ili elektronskoj formi.
- (2) Registracijski dnevnik sadrži redni broj, datum prijave, ime i prezime datum i mjesto rođenja, broj lične karte i mjesto izdavanja, adresu stanovanja, broj kontakt telefona, mail adresu, evidenciju zdravstvenog statusa i inicijalnog testiranja plivačkih sposobnosti, evidenciju pohađanja teorijske i praktične nastave, podatke o polaganju, završni izvještaj o polaganju ispita, broj certifikata, datum izdavanja legitimacije.
- (3) Registracijski dnevnik čuva se trajno, a prijava i druga dokumentacija o polaganju i godišnjoj provjeri 10 (deset) godina.
- (4) Registracijski dnevnik potpisuje direktor Centra za obuku spasilaca.

Član 10.

(Izdavanje uvjerenja i legitimacije)

- (1) Centar za obuku spasilaca na vodi dužan je da kandidatima koji su uspješno završili kurs obuke i položili praktični i teoretski ispit ili godišnju provjeru znanja izda uvjerenje i legitimaciju za spasioce na vodi.
- (2) Uvjerenje i legitimacija obavezno sadrže logo Centra za obuku spasilaca. Logo je kružnog oblika - dva prstena oivičena žutom bojom, u sredini obojena plavom bojom sa natpisom - CENTAR ZA OBUKU SPASILACA - NA UREĐENIM KUPALIŠTIMA - SARAJEVO, a u sredini se nalazi logo JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo.
- (3) Uvjerenje potpisuju Centar za obuku spasilaca, Fakultet sporta i tjelesnog odgoja i Crveni krst/križ FBiH.
- (4) Legitimaciju potpisuje direktor Centra za obuku spasilaca.
- (5) Legitimacija se može izdati licima koja su položila ispit po ovom programu, a prethodno prilože uvjerenje o položenom ispitu i dvije fotografije.
- (6) Troškove izdavanja legitimacije snosi kandidat.

Odjeljak B. Provjera znanja

Član 11.

(Važenje legitimacije spasioca)

- (1) Legitimacija spasioca na vodi važi godinu dana, nakon čega je kandidat obavezan pristupiti godišnjoj provjeri.
- (2) Godišnja provjera se vrši najkasnije 30. dana prije isteka validnosti legitimacije, na način da se izvrši testiranje, nakon čega se legitimacija potvrđuje. Obnova validnosti legitimacije se obavlja u Centru za obuku spasilaca u kome je i izdata.
- (3) Ukoliko kandidat ne položi ispit godišnje provjere, kandidatu se oduzima legitimacija, odnosno ista se proglašava nevažećom, što se konstatuje i upisom u registracijski dnevnik.
- (4) Centar za obuku spasilaca, 30 dana prije isteka validnosti legitimacije organizovat će kondicijsku pripremu namijenjenu za polaganje ispita za spasioce i godišnju provjeru.

Odjeljak C. Plan i program obuke

Član 12.

(1) Dio teoretske nastave koju realizira Centar za obuku spasilaca pri JP "Olimpijski bazen Otoka" d.o.o. Sarajevo

Zakonitosti i higijena vode		
Tema	Program/Metodologija/ Postupak	Br. časova
Zakonska regulativa, prava i obaveze spasioca i spasilačkih službi na uređenim kupalištima.	1. Vrste i uređenje kupališta (vrste kupališta prema namjeni, podjela kupališta po veličini vodene površine, uređena kupališta uz rijeke i jezera)	1

	2. Zakonsko korištenje kupališta (mjere osiguranja i poštivanje kupališnog reda, vremenski uslovi na otvorenim uređenim kupalištima, privremeni prekid rada kupališta); 3. Održavanje reda (promatranje, kupališni red, promatranje kupališta, mjesto posmatranja, osiguranje veze za hitne intervencije); a) odjeća spasioca; b) oznake na kupalištu; c) dnevnik spasiлаčke službe; d) pisanje izvještaja; e) udaljšavanje kupača sa pivališta; f) oprema spasioca. 4. Oznake zabrane, opasnosti, obaveze g) mjesto pružanja prve pomoći.	
Tehničko-tehnološke karakteristike vode na uređenim kupalištima (otvorena i zatvorena) - Mikrobiološko - tehničke karakteristike vode	Opasnosti i rizici korištenja uređenih kupališta	2
Sigurnosno higijenske i sanitarne mjere na uređenim kupalištima	Potencijalne opasnosti Davljenje, povrede... Mikroorganizmi štetni po zdravlje, virusi i bakterije Hemijsko zagađenje vode Rad, kontrola i održavanje bazena Postupci kontrole i smanjenja rizika Preventivne mjere Monitorine kvalitete vode na kupalištima	
Organizacija spasiлаčkog punkta	1. Položaj i odabir mjesta za punkt 2. Oprema: Oprema za izvlačenje utopljenika i održavanje na vodi, Oprema za transport povrijeđenih, Oprema za pružanje prve pomoći, Sredstva za komunikaciju, Sredstva za signalizaciju, Sredstva za posmatranje, Rezervna uniforma za spasioca, 3. Ekipe i organizacija rada, 4. Evidencione liste (intervencije, upotrijebljena sredstva i sl.)	2
Ukupno časova		5

(2) Dio praktično - teoretske nastave koju realizira Crveni krst/križ FBiH

Tema	Program/Metodologija/ Postupak	Broj časova
Crveni krst/križ BiH	- Historijat pokreta; - Temeljna načela; - Znak; - Crveni križ BiH/ djelatnost;	1
Šta je prva pomoć	- Cilj, zadaci, značaj; - Etički principi i humanistička osnova; - Pojam i oblici prve pomoći; - Organizacija pružanja prve pomoći; - Sredstva za pružanje prve pomoći; - Zaštita spasioca pri pružanju prve pomoći;	
Redovi hitnosti	- Prvi red hitnosti: prestanak disanja i rada srca, gubitak svijesti; - Drugi red hitnosti: krvarenje; - Treći red hitnosti: otvorene povrede (rane, opekotine, smrzotine); - Četvrti red hitnosti: zatvorene povrede kostiju i zglobova.	
Postupak sa nesrećenim	Ustanoviti postoji li stanje neodložne prve pomoći te provjeriti;	1
Praktične radnje	- stanje svijesti - disanje - rad srca - puls - stanje krvotoka Poremećaj bilo koje od navedenih funkcija opasno je po život te prvu pomoć moramo pružiti odmah, bez odlaganja.	
Stanje prividne smrti i sigurna smrt	- besvjesno stanje - prestanak disanja - prestanak rada srca	
Besvjesno stanje	Stanje sigurne smrti: - Matičje oko - Mrtvačke pjeg - Mrtvačka ukočenost	
Praktične radnje:	UKLANJANJE ODJEĆE I OBUĆE - skidanje odjeće i obuće - paranje i rezanje odjeće NEODLOŽNA PRVA POMOĆ - provjera stanja - uzroci i opasnosti - varijante besvjesnog stanja - prva pomoć (prohodnost disajnih puteva, položaj	

Prestanak disanja i rada srca	Prestanak disanja: - provjera da li povrijeđeni diše - vještačko disanje upuhivanjem zraka: - metoda "usta na usta" - metoda "usta na nos" - metoda "usta na nos i usta"	1
Praktične radnje	Prestanak rada srca: - provjera rada srca i stanja krvotoka (puls) - tehnika izvođenja vanjske masaže srca	
Utapanje	- provjera stanja	1
Praktične radnje:	- postupak kod utapanja	
Krvarenje	- vrste krvarenja (vanjsko i unutrašnje)	1
Praktične radnje:	Zaustavljanje vanjskog krvarenja: - pritiskom prstima - postavljanje kompresivnog zavoja - podvezivanje udova - pritiskom prstima ili šake u samu ranu - krvarenje iz šupljina (iz nosa, uha, povraćanje krvi, krv u mokraći) - prva pomoć	
Praktične radnje:	Unutrašnje krvarenje: - znaci i prva pomoć Iskrvarenje i prva pomoć ŠOK - uzroci, znaci i prva pomoć	
Povrede	Definicija - vrste prema uzroku - vrste povreda prema stanju kože (otvorene i zatvorene)	1
Otvorene povrede - rane	- definicija, karakteristike, opasnosti - vrste rana prema uzroku - postupak sa ranom	
Opekotine	- vrste prema uzroku (toplotne, kemijske, električna energija, sunce, zračenja) - opasnosti (gubitak tečnosti i minerala, infekcija) - procjena stepena opečenosti i izračunavanje površine opečenog - prva pomoć	
Smrzotine	- vrste - stepen oštećenja - prva pomoć	
Zavojni materijal i postavljanje zavoja	- vrste zavoja (prvi zavoj, kaliko zavoj)	
Praktične radnje	- sterilne komprese od gaze - trougle marame - postavljanje tipičnih zavoja (glave, ramena, ruke, šake, koljena, trbuha, grudnog koža) - upotreba prvog zavoja - tehnika postavljanja	
Povrede pojedinih dijelova tijela	POVREDE GLAVE - uzroci, vrste - znaci opasnosti - prva pomoć (položaj, zavoj) POVREDA OKA - uzroci vrste - prva pomoć (ispiranje, zavoj)	2
Povrede pojedinih dijelova tijela	POVREDE UHA - uzroci, vrste - prva pomoć POVREDE VRATA - vrste, opasnosti - prva pomoć (ovratnik-kolir, postupak) POVREDE GRUDNOG KOŠA - uzroci, znaci opasnosti, vrste - prva pomoć POVREDA TRBUHA - znaci, opasnosti - prva pomoć POVREDA KARLICE - znaci - prva pomoć POVREDA UDOVA - povreda kostiju - povrede zglobova (iščašenja, uganuća) - povreda mekih tkiva - prva pomoć (postupak, imobilizacija) POVREDA KIČME - vrste (povreda koštano-dijelne i povreda koštano-dijelne sa kičmenom moždinom) - povredna vratnog dijela kičme i prva pomoć (postupak i kolir) - povreda slabinskog i lednog dijela kičme i prva pomoć (postupak)	1
Prenošenje nesrećenih	- imobilizacija daskom - prenošenje se vrši poslije pružene prve pomoći - metode prenošenja - sredstva za prenošenje (naglasak na inprvizovana sredstva i nosila od čebeta i sl.)	1

Transport nesređenih	- vrsta transportnog sredstva zavisi od vrste povrede i stanja povrijeđenog - položaj povrijeđenog zavisi od vrste povrede - njega u transportu	
Nesreće	GUŠENJE STRANIM TIJELOM U DISAJNOM PUTU - znaci djelimičnog i znaci potpunog začepljenja - prva pomoć	1
Sunčanica i toplotni udar	- znaci, opasnosti - prevencija - prva pomoć	
Smrzavanje	- znaci - prevencija - prva pomoć	
Trovanja	TROVANJE UGLJEN MONOKSIDOM - okolnosti u kojima može nastupiti trovanje - prevencija - prva pomoć TROVANJE KISELINAMA I LUŽINAMA - okolnosti u kojima dolazi do trovanja - znaci, opasnosti, prevencija - prva pomoć	
Ujedi zmije, krpelja, životinja	- postupak kod ujeda insekata (osa, stršljen, krpelj) - postupak kod ujeda zmije - postupak kod ujeda životinja	
UKUPNO ŠKOLSKIH ČASOVA		11

Napredne tehnike ronjenja	1
Spašavanje u noćnim i otežanim uslovima	2
Tehnike osmatranja, skeniranja, rotacijespasilacana otvorenim vodama i bazenima	2
Sredstva veze i komunikacije	2
Kombinovanje spasilačkih tehnika na otvorenim vodama	6
UKUPNO	26 časova

TEORETSKI DIO KURSA	
TEMA	Broj časova
Uvod	1
Karakteristike i specifičnosti vode	2
Utapanje na otvorenim vodama i bazenima	2
Mjere prevencije	2
Spasilačke tehnike na otvorenim vodama i bazenima	2
Sredstva i oprema	2
Sredstva za komunikaciju na otvorenim vodama i bazenima	1
Tehnike spašavanja	1
Organizacija spasilačkog punkta	2
Procjena rizika na radnom mjestu spasioca	1
Prava, obaveze i zakonska regulativa rada spasioca na otvorenim vodama i bazenima	1
UKUPNO	17 časova

POGLAVLJE IV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 13.

(Prestanak primjene ranijih Programa)
Stupanjem na snagu ovog Programa prestaju sa primjenom svi raniji programi za obuku spasilaca na vodi koje su primjenjivali Crveni krst/križ FBiH, Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Sarajevo i organizovana javna kupališta na području Kantona Sarajevo.

Član 14.

(Stupanje na snagu)
Ovaj Program stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 12-02-22887/18
24. maja 2018. godine
Sarajevo

Ministar
Mirvad Kurić, s. r.

(3) Dio praktično-teoretske nastave koju realizira Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Sarajevo

PRAKTIČNI DIO KURSA	
TEMA	Broj časova
Upoznavanje sa metodikom rada na kursu	1
Tehnike plivanja	1
Tehnika startovanja na otvorenim vodama i bazenima	1
Tehnike prilaza	2
Tehnika izvlačenja iz vode na otvorenim vodama i bazenima	5
Tehnika primjene spasilačke opreme na otvorenim vodama i bazenima	2
Tehnika saradnje više spasioca	1